

ՀՏԴ 517:7.013

ԿԻՐԱՌԱԿԱՆ ԵՐԿՐԱԶԱՓՈՒԹՅՈՒՆ

**«ՎԻՏՐՈՒՎՅԱՆ ՄԱՐԴԸ» ԳԾԱՆԿԱՐԻ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ ՀԱՄԱԶԱՓԱԿԱՆ
ՎԵՐԼՈՒԾՈՒԹՅՈՒՆ-ՎԱՐԿԱԾ**

Սարգիս Պետրոսի Տեր Գալուստյան,

*Ք.Երևան, ՀՀ
derkaloustian@yahoo.com*

Դարեր շարունակ բազմաթիվ մասնագետներ փորձել են վերծանել Լեոնարդո Դա Վինչիի «Վիտրուվյան մարդը» գծանկարում թաքնագրված օրինաչափությունները, սակայն առ այսօր համոզիչ փաստարկներ գոյություն չունեն։ Հաշվի առնելով միջնադարում ճարտարապետական նախագծման հիմքում ընկած երկրաչափական խորանարդ մոդելի ելակետային բնույթը, հոդվածագիրն առաջարկում է միննույն սկզբունքով կիրառել փոքրացող քառակուսիների համակարգը, որի միջոցով փորձ է արվել վերծանել վերոնշյալ գծագրի օրինաչափությունները՝ համաչափական վերլուծության շրջանակներում, ըստ որի առաջադրվում է վարկած գծագրի ելակետի երկրաչափական բնույթի մասին, ինչպես նաև հիմնավորվում է գծանկարի հիմքում թաքնագրված Օրիոն-Հայկ համաստեղության գաղափարական հենքը։

Առանցքային բառեր. *Վիտրուվյան մարդ, կանգուն, Օրիոն-Հայկ, փոքրացող քառակուսիների համակարգ*

Ներածություն

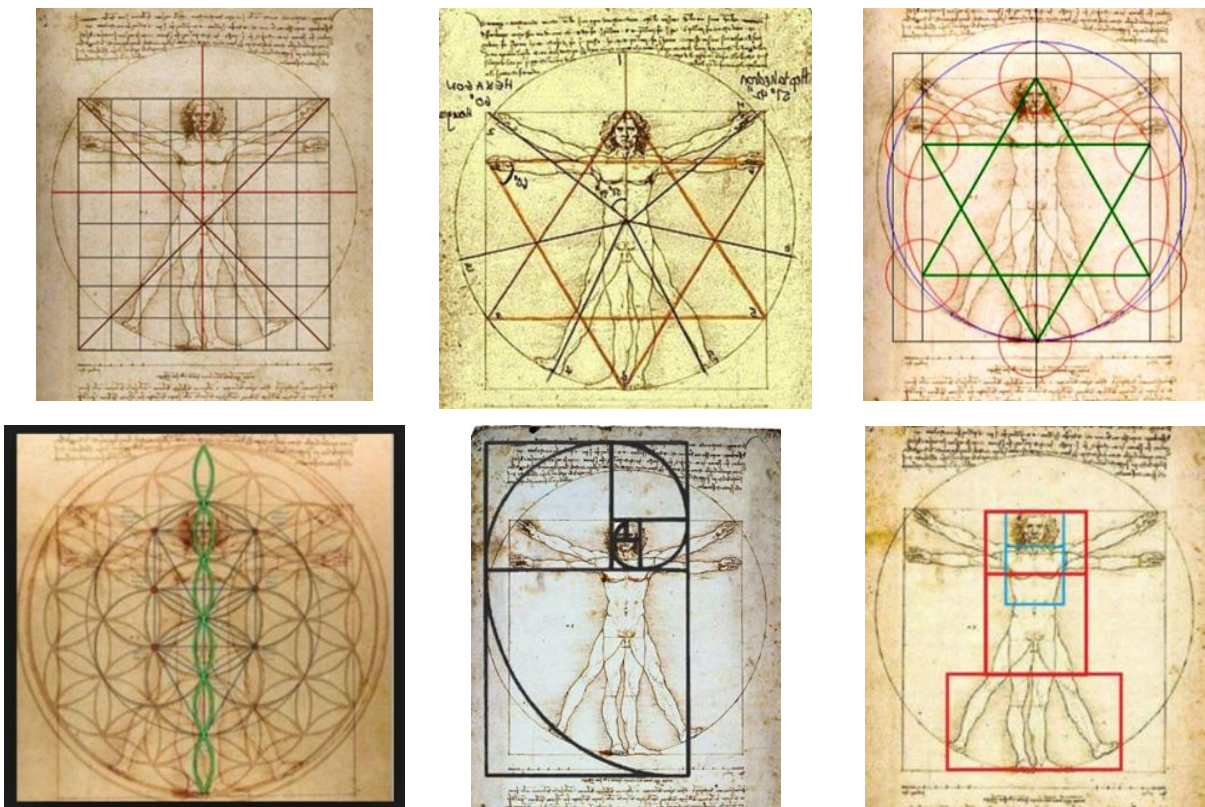
Լեոնարդո Դա Վինչիի «Վիտրուվյան մարդը» պայմանական անունը կրող գծանկարը մարդու մարմնի համամասնությունների վերարտադրման և մարմնի երկու տարբեր դիրքերի՝ ստատիկ-քառակուսու և դինամիկ-շրջանաձևի մեջ պարփակված, հակադրությունների հավասարակշռման դեռևս չգերազանցված աշխատանք է։ Դարեր շարունակ բազմաթիվ հետազոտողներ, վերլուծաբաններ, համաչափական գիտելիքների տիրապետող մասնագետներ փորձել են վերծանել այս գծանկարում թաքնագրված օրինաչափությունների միջև կապը, սակայն առ այսօր այս ուղղությամբ իրականացված ուսումնասիրություններում համոզիչ և համապարփակ փաստարկներ գոյություն չունեն։ Կատարված վերլուծությունները տարբեր բնույթի են՝ երկրաչափական օրինաչափություններից մինչև եզոտերիկ մեկնաբանություններ։ Համացանցում կարելի է գտնել վերոնշյալ ուսումնասիրությունների կատեգորիաներին վերաբերող հարյուրավոր վերլուծություններ, վերծանումներ և բազմաթիվ լեզուներով հրատարակված հետազոտական աշխատանքներ։ Սակայն նշված տարաբնույթ գործերն ունեն մեկ ընդհանրություն. այս աշխատանքներն իրականացվել են հետազոտության ուղիղ եղանակով։ Այսինքն՝ վերծանումներն ու

վերլուծությունները իրականացվել են փաստացի գոյություն ունեցող գծանկարի շրջանակներում (նկ. 1):

Հիմնական մաս

Ինչպես նմանատիպ աշխատանքների վերլուծության և վերծանման ժամանակ, այս դեպքում ևս գտնում ենք, որ նպատակահարմար է «Վիտրուվյան մարդը» գծանկարում գոյություն ունեցող օրինաչափություններն ուսումնասիրել հակադարձ եղանակով: Հետևաբար վերծանման ընթացքում անհրաժեշտ է առաջնորդվել համաչափական օրինաչափությունների ուսումնասիրության համար մեր կողմից նախանշված երեք սկզբունքներով [1]: Դրանք են՝

- ա. համաչափական վերլուծությունը պարտադիր կերպով պետք է ունենա փոխկապակցված երկկողմանի զարգացող համակարգ, այսինքն՝ ոչ միայն վերլուծել գոյություն ունեցող չափագրությունը համաչափական մոդելի միջոցով, այլ այդ մոդելի կիրառմամբ նախագծել տվյալ հուշարձանը՝ (այս դեպքում նշված գծանկարը) զրոյականից,
- բ. համաչափական համակարգի կիրառման արդյունքում ստացված վերանախագծումները պարտադիր կերպով պետք է ունենան աշխատանքային գծագրերի գործառույթ,
- գ. համաչափական համակարգի հիմքում պետք է հաշվի առնել գաղափարական հենքը:

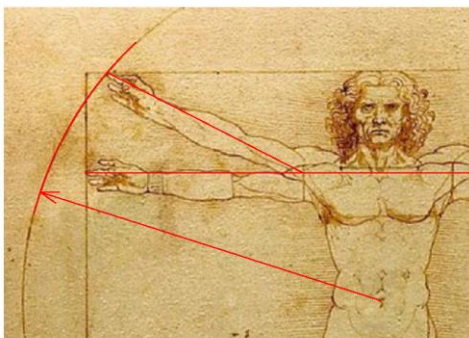

Նկ. 1. «Վիտրուվյան մարդը» գծագրի էզոտերիկ և երկրաչափական բնույթի վերլուծությունների օրինակներ

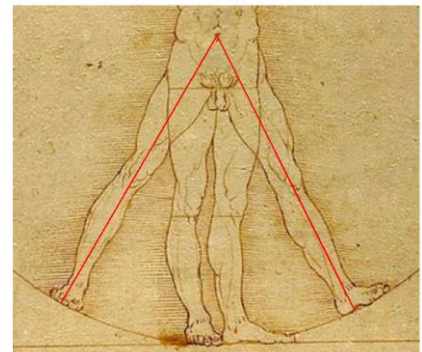
Քառակուսու և շրջանագծի հարաբերությունը որոշելու համար կարևոր է պարզել, արդյո՞ք գծանկարում ելակետային է համարվում մարդու մարմնի անատոմիական

համամասնությունները, թե՛ վերջինս արդյունք է երկրաչափական որոշակի օրինաչափության: Այլ խոսքով, «Վիտրուվյան մարդը» պատկերելիս Դա Վինչին համաչափություններն ստացել է բնորդի կամ բնորդների մարմնի տարբեր հատվածների ու դիրքերի համեմատական ուսումնասիրության արդյունքում ստացված համամասնություններից, թե՛ նա այս կերպարի մարմնի մանրամասները պատկերել է կանխամտածված և տրամաբանորեն հիմնավորված երկրաչափական մոդելի օգնությամբ:

Վերոնշյալ երկու վարկածները քննարկենք փուլ առ փուլ: Առաջին վարկածում, բնորդի խաչաձև դիրքը հնարավորություն է տալիս որոշել քառակուսու չորս կողերը: Թևերի բացվածքի բարձրացումը մինչև գլխավերևի հորիզոնական հարթություն հնարավոր է դարձնում որոշել շրջանագծի շառավղի չափը՝ պորտից մինչև միջնամատի ծայրը, և հետևաբար կառուցել շրջանագիծը (նկ. 2ա): Սակայն այս դեպքում, ինչպես պատկերված է նկարում, պարտադիր չէ, որ քառակուսու ստորին կողի միջնակետը անպայմանորեն շոշափող լինի շրջանագծին: Ինչ վերաբերում է սրունքների բացվածքին, այստեղ ևս հնարավոր չէ ճշգրտորեն սահմանել սրունքի բացվածքի անկյան աստիճանի տրամաբանական բացատրությունը (նկ. 2բ): Հետևաբար, բնորդի օգնությամբ քառակուսու և շրջանագծի համամասնությունները որոշելու կանխավարկածը հերքվում է:

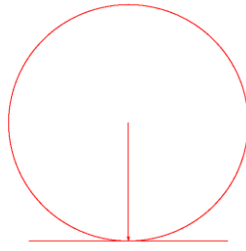
ա)

բ)

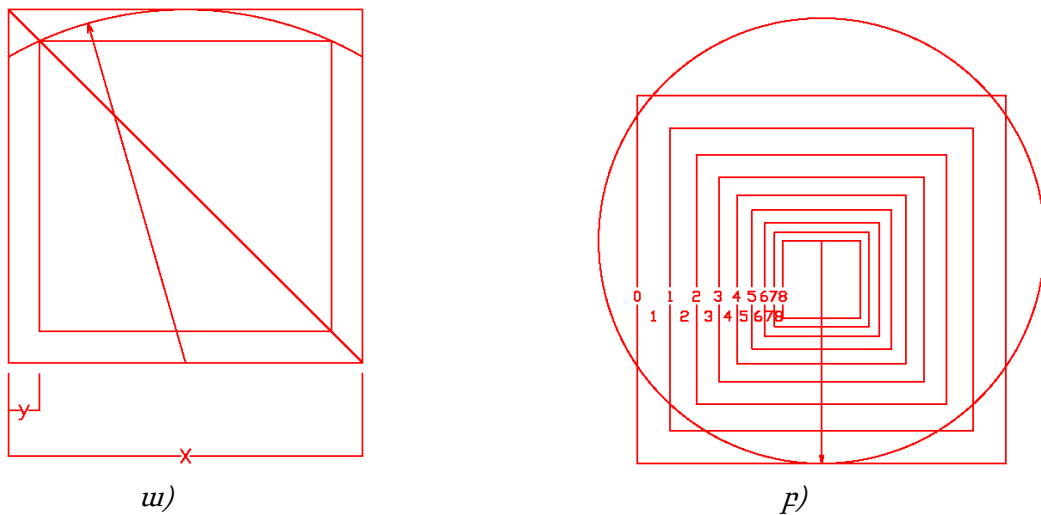
Նկ. 2. «Վիտրուվյան մարդը» գծագրում բնորդը որպես ելակետ-վերլուծություն

Երկրորդ կանխավարկածն ունի երկու մոտեցում: Ըստ առաջին մոտեցման, նախապես ունենք պայմանական շառավղի չափով շրջանագիծ և հարկավոր է որոշել քառակուսու կողերի չափերն ու դիրքը շրջանագծի նկատմամբ, իսկ երկրորդի դեպքում, բնականաբար, ունենք կողերի երկարության պայմանական չափով քառակուսի և անհրաժեշտ է որոշել շրջանաձևի շառավղի կամ տրամագծի չափն ու կենտրոնի դիրքը պայմանական քառակուսու նկատմամբ: Պայմանական շրջանագծի դեպքում հնարավորություն ունենք ուղղահայաց շառավղի և շրջանագծի եզրագծի հպման կետից տանել հորիզոնական շոշափող, որը կհանդիսանա քառակուսու ստորին կողը: Այս փուլից հետո քառակուսու ուղղահայաց կողերի դիրքերը որոշելու համար երկրաչափական որևէ տրամաբանական լուծում հնարավոր չէ սահմանել, հետևաբար, պայմանական շրջանագծի կանխավարկածը երկրաչափորեն հետագա զարգացում չունի (նկ. 3):

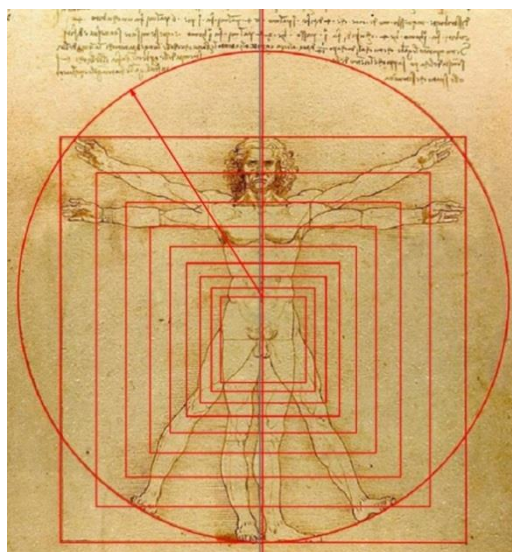

Նկ. 3. Շրջանաձև որպես ելակետ-վերլուծություն

Պայմանական քառակուսու կանխավարկածում հնարավորություն ունենք կառուցել փոքրացող քառակուսիների կամ ուղիղ եղանակով ութ քառակուսիներ և ութ միջակայքեր[1]: Փոքրացող ութերորդ քառակուսու հորիզոնական վերին եզրագծի միջնակետից կառուցում ենք ուղղահայաց ճառագայթ մինչև պայմանական քառակուսու ստորին կողի միջնակետը: Այս ճառագայթը կհանդիսանա «Վիտրուվյան մարդը» նկարում նշված շրջանագծի շառավիղը (նկ. 4, 5):

Նկ. 4. Փոքրացող քառակուսիների ստացման եղանակը (ա), փոքրացող 8 քառակուսիներ և 8 միջակայքեր (բ)

Նկ. 5. Փոքրացող 8 քառակուսիների և միջակայքերի համակարգի տեղադրումը «Վիտրուվյան մարդը» գծագրի վրա

Այնուհետև որոշում ենք պատկերվող մարդու մարմնի համամասնական որոշակի չափերը փոքրացող քառակուսիների համապատասխան միջակայքերում:

Դրանք հետևյալն են՝

ա) հորիզոնական բացվածքով աջ թևի միջնամասից մինչև արմունկի պայմանական ուղղահայաց¹ առանցք ձգվող հատվածի երկարությունը հավասար է փոքրացող երեք ու կես միջակայքերի մոդուլային չափին,

բ) ոտնաթաթի հատակից կամ պայմանական քառակուսու հորիզոնական ստորին կողից մինչև ծնկի պայմանական հորիզոնական առանցք ձգվող հատվածի երկարությունը հավասար է փոքրացող քառակուսիների միջակայքերի երեք ու կես մոդուլային չափին,

գ) գլխավերևից կամ պայմանական քառակուսու հորիզոնական վերին կողից մինչև կրծքավանդակի պայմանական հորիզոնական առանցք ձգվող հատվածի երկարությունը հավասար է փոքրացող քառակուսիների միջակայքերի երեք ու կես մոդուլային չափին,

դ) պայմանական քառակուսու կողի երկարությունը հավասար է $X = X/2 + X/2 = (4.կանգուն + y/8)$, որտեղ $(y/8)$ -ը համապատասխանում է կանգունի երկրաչափական տարատեսակին ավելացող թույլատրելի գործակցին (նկ. 6),

ե) թիկունքի լայնության չափը հավասար է միջնամասից մինչև արմունկի պայմանական ուղղահայաց առանցք ձգվող հատվածի երկարության չափին,

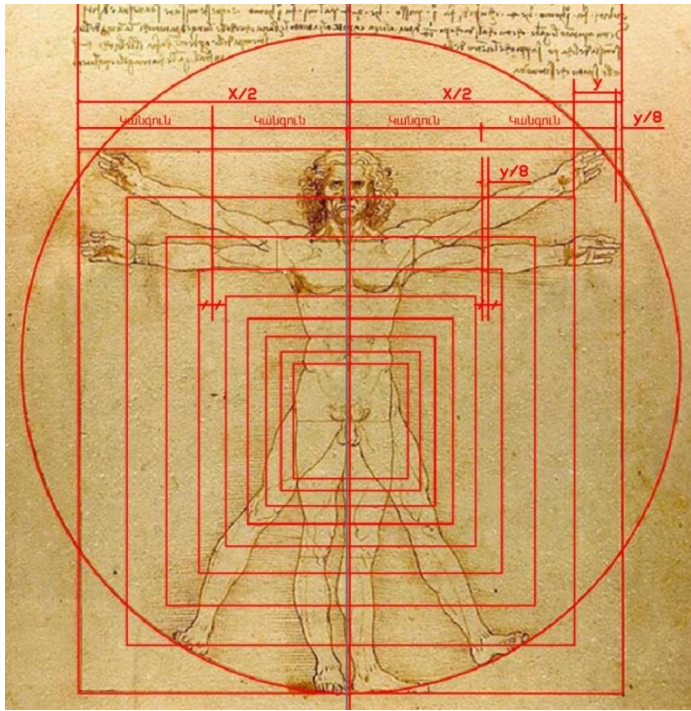
զ) նկարում մարդու աջ սրունքի թեք դիրքը որոշվում է շրջանագծի և փոքրացող առաջին քառակուսու ստորին հորիզոնական կողի հատման կետով, որտեղ սրունքի ճակատային դիրքում պարզորոշ երևում է, որ հատման կետի վրա է տեղորոշվել ոտնաթաթի միջնամասը: Ձեռքերի և աջ սրունքի բացվածքի դիրքը որոշելու համար Դա Վինչին առաջնորդվել է միևնույն սկզբունքով. երկու դեպքում էլ իր չափումներն իրականացրել է միջնամասից: Իսկ ձախ սրունքը լայնական փովածքով, ուղղահայաց առանցքի նկատմամբ աջ սրունքի անկյան միևնույն չափի հայելաձև արտացոլանքով տեղադրված է շրջանաձևի հետագծի վրա,

է) թևերի հորիզոնական բացվածքը գտնվում է փոքրացող քառակուսիների երրորդ միջակայքում,

ը) ձախ թևի արմունկի ուղղահայաց առանցքը տեղափոխված է $(y/8)$ չափով դեպի աջ, իսկ բնորդի մարմնի ուղղահայաց առանցքը պայմանական քառակուսու առանցքից և շրջանաձևի կենտրոնից տեղափոխվել է դեպի աջ $(y/16)$ չափով,

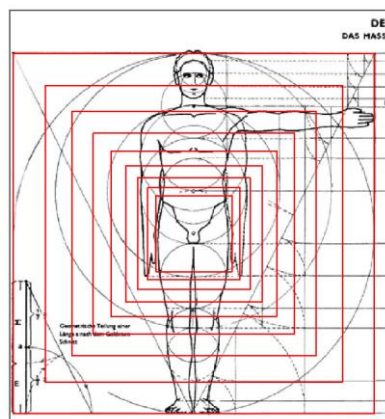
թ) բնորդի մարմնի ուղղահայաց առանցքն անցնում է աջ ոտնաթաթի բթամատի, պորտի, քթի և ճակատի կենտրոնական հատվածներով:

¹ Գծանկարում պայմանական հորիզոնական և ուղղահայաց առանցքների դիրքերը, ինչպես նաև թիկունքի չափը նախանշված են Դա Վինչիի կողմից:

Նկ. 6. «Վիտրուվյան մարդը» գծագրի վերլուծությունը՝ փոքրացող քառակուսիների և միջակայքերի արդյունքում ստացված օրինաչափությունների համաձայն

Մարմնի հատվածների վերոնշյալ չափերի համեմատական վերլուծության նպատակով մեր կողմից առաջարկված փոքրացող քառակուսիների մոդելը կիրառել ենք ճարտարապետության տեսաբան Էռնեստ Նեուֆերտի (Ernst Neufert) կողմից ներկայացված մարդու մարմնի համամասնությունների հանրահայտ գծագրի վրա (նկ. 7): Հաշվի առնելով այն հանգամանքը, որ այս գծագրում ներկայացված համամասնություններն ստացվել են բնորդի կամ բնորդների մարմնի հատվածների իրական չափերի համեմատական վերլուծության արդյունքում, մարմնի վերոնշյալ հատվածներն ունեն հետևյալ չափերը.

Նկ. 7. Փոքրացող 8 քառակուսիների և միջակայքերի համակարգի տեղադրումն՝ Էռնեստ Նեուֆերտի կողմից ներկայացված մարդու մարմնի համամասնությունների հանրահայտ գծագրի վրա (համեմատական վերլուծություն)

ա) հորիզոնական բացվածքով թևի միջնամաստից մինչև արմունկի պայմանական ուղղահայաց առանցք ձգվող հատվածի երկարությունը հավասար է փոքրացող չորս միջակայքերի մոդուլային չափին,

բ) ոտնաթաթի հատակից կամ պայմանական քառակուսու հորիզոնական ստորին կողից մինչև ծնկի պայմանական հորիզոնական առանցք ձգվող հատվածի երկարությունը հավասար է փոքրացող քառակուսիների միջակայքերի երեք ու կես մոդուլային չափին,

գ) գլխավերնի կամ պայմանական քառակուսու հորիզոնական վերին կողից մինչև կրծքավանդակի պայմանական հորիզոնական առանցք ձգվող հատվածի երկարությունը հավասար է փոքրացող քառակուսիների միջակայքերի չորս մոդուլային չափին,

դ) մարդու պորտը գտնվում է փոքրացող ութերորդ միջակայքում,

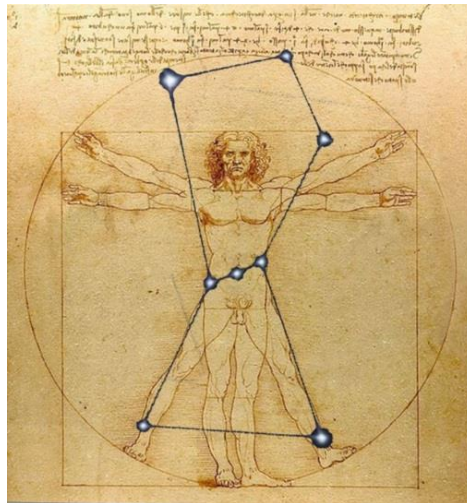
ե) թևերի հորիզոնական բացվածքը գտնվում է փոքրացող քառակուսիների երրորդ միջակայքում:

Նեուֆերտի և Դա Վինչիի կողմից ներկայացված գծագրերի միևնույն հատվածների չափերի համեմատությունը ցույց է տալիս, որ ա, գ, և դ կետերում նշված մարմնի հատվածների չափերի տարբերությունը (նույնիսկ փոքրացող ութերորդ միջակայքում), կրկնակի անգամ գերազանցում է «երկրաչափական կանգունի» [2] երկարության մեկ միավոր չափի համար նախատեսված շեղման թույլատրելի (y/8) միջակայքը [1]:

Վերոնշյալից կարելի է եզրակացնել, որ «Վիտրուվյան մարդու» մարմնի վերոնշյալ հատվածների համամասնությունները նախապես սահմանված են եղել Դա Վինչիի կողմից՝ երկրաչափական օրինաչափությունների որոշակի (այս դեպքում փոքրացող քառակուսիների համակարգի) տրամաբանության կիրառման արդյունքում: Իսկ մարմնի այլ հատվածների անատոմիական կառուցվածքի ամբողջացման համար ևս նա առաջնորդվել է նախանշված օրինաչափությունների միևնույն սկզբունքով, հաշվի առնելով մարմնի տվյալ հատվածի չափն ու վերջինիս մոդուլային միջակայքը:

Գաղափարական հենք և թաքնագրություն: Դա Վինչին հանդիսանալով Վերածննդի ժամանակաշրջանի ամենանշանավոր ճարտարագետ-արվեստագետներից մեկը, ենթադրվում է, որ իր գործերում և հատկապես «Վիտրուվյան մարդը» գծանկարում մեծ տեղ է հատկացրել թվերի թաքնագրությանը: Փոքրացող քառակուսիների համակարգն իր խորհրդանշական մեկնաբանությամբ, աղբյուրներ ունի Օրիոն-Հայկ համաստեղության երկրաչափորեն արտահայտված մոդելի և դրա հետ կապված գաղափարական ուսմունքի հետ [1]: Այս առումով «Վիտրուվյան մարդը» նկարի վերլուծության մեջ մեծ տեղ է հատկացվել թաքնագրված ութ թվին, որը համապատասխանում է Աղեղնավոր Հայկի համաստեղության կորիզը հանդիսացող հիմնական ութ աստղերի թվի հետ: Գծանկարում մարդու պորտը, որը ներկայացնում է շրջանաձև-տիեզերքի կենտրոն խորհրդանիշը, տեղադրված է փոքրացող ութերորդ քառակուսու վերին հորիզոնական եզրագծի վրա՝ շրջանաձևի փաստացի կենտրոնը հանդիսացող միջնակետից (y/16) չափով դեպի աջ. այն պայմանականորեն խորհրդանշում է Օրիոնի գոտու (Orion's belt) կենտրոնական աստղը (նկ. 8): Այնուհետև

վերոնշյալ այն բոլոր մոդուլային չափերը, որոնք օգտագործված են մարմնի տարբեր հատվածները որոշելու համար և հավասար են փոքրացող երեք ու կես մոդուլային չափին, ունեն թաքնագրված կոդավորում, այսինքն՝ $3,5=3+5=8$: Իսկ մեծ կամ պայմանական քառակուսու կողի չափը հավասար է չորս երկրաչափական (Cubit) կանգունի, որ հավասար է ութ «8» թզաչափի: Այս բոլորից հետո կարելի է համոզված նշել, որ «Վիտրուվյան մարդը» գծանկարի համամասնությունները բնորոշից կամ բնորոշներից վերցված մարմնի հատվածների չափերի համեմատական վերլուծության արդյունքները չեն, այլ ընդհակառակը, մարմնի չափերի կարևոր հատվածների համամասնությունները կանխորոշված են՝ ըստ երկրաչափական մոդելի և թաքնագրության որոշակի տրամաբանության կիրառման արդյունքում, որը խորհրդանշում է Օրիոն–Հայկ համաստեղությունը²:

Նկ. 8. Օրիոն–Հայկի համաստեղության կենտրոնական աստղերի համադրումը՝ «Վիտրուվյան մարդը» գծագրի հետ (հեղինակի կողմից առաջադրված վարկած)

Երկրաչափական կանգունի օգտագործմամբ Դա Վինչին ցանկացել է համապատասխան գիտելիքների տիրապետող ուսումնասիրողին հուշել, որ նշված գծանկարում քառակուսու և շրջանաձևի հարաբերակցության լուծման բանալին երկրաչափական բնույթի է և պայմանավորված չէ բնորոշի մարմնի համամասնություններով: Աջ թևի արմունկի ճշգրիտ տեղադրումը «3.5» մոդուլային չափով, իսկ ձախ արմունկի տեղափոխությունը դեպի աջ ($y/8$) չափով հուշում են, որ կանգունի չափը հարկավոր է վերցնել աջ թևի տվյալով, ինչպես նաև ուղղահայաց սրունքների ոտնաթաթերի **ուղիղ անկյուն** դիրքը՝ հավանաբար ընդունված կարգ է եղել և ունեցել է խորհրդանշական կամ արարողակարգային բնույթ:

² Նույնատիպ թաքնագրության վառ օրինակներից կարելի է նշել հետևյալը.

Տաթևի վանքային համալիրի ճոճվող սյան բարձրությունը հավասար է 17 x գավառական կանգուն չափին, կամ (17 x 0,4882 մ = 8,30 մ): Իսկ 17 թիվը հավասար է 1 + 7 = 8: Անգլիայում Մթոունհենջ մեգալիթյան համալիրի արտաքին շրջանաձև քարաշարի առանցքային տրամագիծը հավասար է 64,25 x երկրաչափական կանգունի: Իսկ՝ $64,25 = 6 + 4 + 2 + 5 = 17 = 1 + 7 = 8$:

Կարելի է ենթադրել, որ Դա Վինչին ևս «Հայկյան մշակույթի»³ ու գաղափարախոսության հետևորդ է եղել և ամբողջությամբ տիրապետել է տվյալ ուսմունքի ճարտարապետական և ճարտարագիտական գաղտնիքներին: Այսքանից հետո կարելի է եզրակացնել, որ նա որպես ճարտարագիտական և ճարտարապետական գիտելիքներին տիրապետող Վերածննդյան ժամանակաշրջանի հմուտ մասնագետ, փոքրացող քառակուսիների երկրաչափական մոդելի օգնությամբ ցանկացել է իր պատկերացմամբ ներկայացնել կատարյալ (իդեալական) կազմվածքով մարդուն՝ երկրային և տիեզերական Օրիոն – Հայկին, կամ պարզապես դրսևացնել Ադելֆալդեր Հայկ Նահապետին:

Մեջբերելով Մովսես Խորենացու պատմությունից՝ «Այս Հայկը, վայելչակազմ էր, թիկնավետ, գեղազանգուր մազերով, վառվռուն աչքերով, հաստ բազուկներով ...», և հավանաբար «Վիտրուվյան մարդը» գծանկարի «գեղազանգուր մազերով» դիմանկարը Դա Վինչիի ինքնանկարն է. այսպիսով նա ցանկացել է հուշել, որ ինքը ևս եղել է վերոնշյալ ուսմունքի կամ «քրմական դասի» հետևորդ: Հետևելով թաքնագրության տրամաբանությանը, կարելի է նաև ասել, որ «Վիտրուվյան մարդու» խորհրդանշական տարիքը 35 է (այլ խոսքով՝ $3 + 5 = 8$): Սա ենթադրաբար այն տարիքն է, երբ Ադելֆալդեր Հայկը տապալեց Տիտանյան Բեկին:

Եզրակացություն

Ամփոփելով «Վիտրուվյան մարդը» գծանկարի վերլուծության արդյունքները, կարելի է նշել, որ

1. գծանկարի ելակետային կառուցվածքը երկրաչափական բնույթի է,
2. գծանկարի հիմքում թաքնագրված է Օրիոն-Հայկ համաստեղության գաղափարական հենքը:

ПРОПОРЦИОНАЛЬНЫЙ АНАЛИЗ - ГИПОТЕЗА О РИСУНКЕ “ВИТРУВИАНСКИЙ ЧЕЛОВЕК”

Саркис Петросович Тер Галустян

г.Ереван, РА

s_derkaloustian@yahoo.com

На протяжении веков многие эксперты пытались расшифровать скрытые закономерности рисунка “Витрувианский человек” Леонардо Да Винчи, но до сих пор нет убедительных аргументов в пользу той или иной гипотезы. Учитывая базовый характер модели геометрического куба, лежащий в основе архитектурного проектирования в средние века, по

³ Թեև Հին Աշխարհի կարևորագույն հուշարձաններից մինչև հայկական վաղ և զարգացած միջնադարեր, հասնելով մինչև եվրոպական Վերածննդի ժամանակաշրջան, փոքրացող քառակուսիների համակարգն առկա է գրեթե բոլոր հուշարձանների և մասնավորապես զմբեղաշեն կառույցների նախագծման հիմքում՝ թաքնագրված եղանակով, սակայն չբացահայտված այս մշակութային շերտի մասին առ այսօր մատենագիր կամ վիմագիր տեղեկություններ գոյություն չունեն: Իրենց աշխատանքներում այս համակարգից օգտվողներին պայմանականորեն անվանում ենք «Հայկյան մշակույթի» կամ «Հայկյան ուսմունքի» քրմական դասին հետևորդներ:

тому же принципу предлагается применить систему наименьших квадратов, сделав попытку расшифровать закономерности вышеупомянутой графики в рамках симметричного анализа, в соответствии с которым предлагается гипотеза в геометрическом ориентире рисунка. Также обосновывается идейная основа созвездия Орион-Гайк, скрытая в рисунке.

Ключевые слова: Витрувианский человек, локоть, Орион, система наименьших квадратов

PROPORTIONAL ANALYSIS ABOUT THE “VITRUVIAN MAN” DRAWING – HYPOTHESIS

Sarkis Ter Galustyan

Yerevan, RA

s_derkaloustian@yahoo.com

For centuries many researchers have tried deciphering the encrypted regularities in Da Vinci's “Vitruvian Man” drawing, but still persuasive arguments do not exist. Taking into account the benchmark phenomenon of the geometric cube in medieval architectural designs, the author suggests implementing by the same principle the system of downsizing squares, where an attempt is made to disclose and explain the regularities of the above mentioned drawing in the framework of proportional analysis, where a hypothesis is proposed about the geometric benchmark of the drawing, as well as the encrypted ideological basis of Orion-Hayk constellation in the drawing has been justified.

Keywords: Vitruvian Man, cubit, Orion, system of downsizing squares

Գրականություն

1. Տեր Գալուստյան Ս. Երկրաչափական խորանարդը վաղ միջնադարի հայկական եկեղեցիների ճարտարապետական համաչափություններում - Երևան, 2017 - 785 էջ:
2. Նոր Բառգիրք Հայկազեան Լեզուի, հատ. Ա - Երևան: ԵՊՀ հրատ., 1979. - 1141 էջ:

References

1. Ter Galustyan, S.P. (2017), *Yerkrachapakan khoranarde vagh mijnadari haykakan yekeghecineri jartarapetakan hamachaputyunnerum* [The Geometric Cube in Architectural Proportions of Early Medieval Armenian Churches], Yerevan, 785 p.
2. *Nor bargirk haykazyan lezvi* [New Dictionary for Haykazyan language]. (1979), vol. 1, Yerevan, YSU Publ., 1141 p.

Տեր Գալուստյան Սարգիս Պետրոսի (ՀՀ, ք.Երևան) - Ճարտարապետության մագիստրոս, (+374)91657297, s_derkaloustian@yahoo.com

Тер Галустян Саркис Петросович (РА, г.Ереван) - магистр архитектуры, (+374)91657297, s_derkaloustian@yahoo.com

Sarkis Ter Galustyan (Yerevan, RA) - Master of Architecture, 091657297, s_derkaloustian@yahoo.com

Ներկայացվել է՝ 01.02. 2018թ.

Ընդունվել է տպագրության՝ 26.02.2018թ.